

SKRIFTLIG FRÅGA TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2024-12-17
Besvaras senast
2025-01-02

Till statsrådet Benjamin Dousa (M)

2024/25:617 Palestinska rättighetsorganisationer och folkrätten

Enligt rapportering i Global Bar News har Sida, under regeringens påverkan, beslutat att avsluta stödet till flera palestinska rättighetsorganisationer som länge har varit avgörande för att stärka mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstatens principer i Palestina. Bland organisationerna som inte längre får stöd finns al-Haq och Addameer, två ledande aktörer som har arbetat för att dokumentera och bekämpa kränkningar av folkrätten och mänskliga rättigheter i regionen.

al-Haq har under årtionden varit en av de mest framstående människorättsorganisationerna i Palestina, med fokus på att dokumentera brott mot folkrätten begångna av både den israeliska staten och den palestinska myndigheten. Organisationen har också varit central i att lyfta fram dessa brott i internationella forum som Internationella brottmålsdomstolen (ICC). Deras arbete har inte bara bidragit till att skapa internationell uppmärksamhet kring övergrepp utan också till att stärka det palestinska civilsamhället och ge röst åt de mest utsatta.

Addameer, en annan organisation som berörs av det indragna stödet, har specialiserat sig på juridiskt stöd till palestinska fångar och arbetat för att uppmärksamma de systematiska överträdelserna av mänskliga rättigheter i det israeliska fängelsesystemet. Genom att dokumentera gripanden, tortyr och godtyckliga frihetsberövanden har Addameer varit en ovärderlig källa för internationella aktörer som vill utkräva ansvar av förövare.

Sveriges stöd till dessa organisationer har varit avgörande för deras verksamhet. Med svenska biståndsmedel har de kunnat finansiera juridiska experter, samla in vittnesmål, utbilda lokala aktörer och driva fall i internationella rättsliga instanser. Dessa organisationer arbetar ofta under extremt svåra förhållanden, inklusive trakasserier, hot och försök till delegitimering från aktörer som motsätter sig deras arbete. Att Sverige nu drar tillbaka sitt stöd hotar deras förmåga att fortsätta denna viktiga verksamhet och lämnar ett tomrum som inte lätt kan fyllas.

Arbetet som dessa organisationer utför är inte bara avgörande för palestinerna utan också för hela det internationella systemet för mänskliga rättigheter och folkrätt. Deras dokumentation används av FN, ICC och andra internationella organ för att utkräva ansvar och förespråka förändringar. Genom

att dokumentera brott mot folkrätten lägger de grunden för framtida rättvisa och bidrar till att förhindra ytterligare övergrepp.

Att Sverige nu, under regeringen, avslutar sitt stöd till dessa organisationer sänder en farlig signal om att vi inte längre vågar stå upp för de universella värden som folkrätten bygger på. Detta underminerar inte bara förtroendet för Sveriges utrikespolitik utan riskerar också att stärka de krafter som motverkar fred och rättvisa i regionen.

Vi socialdemokrater har riktat skarp kritik mot regeringens ensidiga hållning i Israel–Palestina-konflikten. Att gynna ena sidan på bekostnad av rättvisa och mänskliga rättigheter är inte förenligt med Sveriges roll som en opartisk och rättighetsdriven biståndsgivare. Ett rättighetsbaserat bistånd är grundläggande för att skapa långsiktiga lösningar, och det är oacceptabelt att regeringen nu aktivt underminerar detta arbete.

Regeringens beslut att avsluta stödet till dessa organisationer sänder dessutom en farlig signal om att Sveriges biståndspolitik blivit politiskt styrd snarare än styrd av behov och rättigheter. Det bryter med den tradition av rättvisa och solidaritet som Sverige byggt upp internationellt och riskerar att få långtgående negativa konsekvenser för både Sveriges anseende och situationen i regionen.

Med anledning av ovanstående vill jag fråga statsrådet Benjamin Dousa:

Avser statsrådet att vidta några åtgärder för att säkerställa att Sveriges biståndspolitik i Israel–Palestina-konflikten är rättighetsbaserad och behovsstyrd och att stödet till palestinska rättighetsorganisationer inte missgynnas av politisk styrning?

.....

Olle Thorell (S)

Överlämnas enligt uppdrag

Rebecca Heinemann